

3°. De betaalde bestuurder, aan wien wij vastzitten, zal, hoe deugdelijk thans ook, verstarren, en door zijn huiselijk verkeer met de departementen, misschien een geschikte boodschapjongen voor opvolgende ministers worden; maar allermint een krachtig strijder voor de belangen, die de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst voorstaat, behoeven te zijn; *deze zijn veel en veel beter toevertrouwd aan de leden der Maatschappij en hun vertegenwoordigers in het hoofdbestuur*; dezen houden hun frisschen geest door de dagelijksche aanraking met de praktijk, dezen weten ook beter wat *belangrijke* dingen zijn en welke niet. Meent men, dat er werkelijk in de buurt van de regeering een geneeskundige noodig is, wenu laat onze Maatschappij trachten een flink vertegenwoordiger naast die der andere artisten in de Kamer te krijgen — geen politiek persoon zooals het tegenwoordige geneeskundig Kamerlid of wijlen BLOOKER, neen — een neutraal mensch als de heer TER HALL, Misschien komt er bij een volgende verkiezing wel een lijst van de „intellectueelen” en is daar een plaats bij voor ons. Ik voor mij acht het paalen voor de zwijnen.

4°. Ik ben overtuigd, dat geen eerste klas krachten naast dien blijvenden leider willen vóórzitten.

5°. Ik vrees, dat vele leden 1 pCt. van hun bruto-inkomen beter meenen te zullen kunnen besteden, dan door dit aan den penningmeester der Maatschappij ter hand te stellen.

Dit zijn mijn bezwaren, ook reeds voor een deel door anderen gevoeld en geuit.

Loenen a/d Vecht, 27 Mei 1920.

L. L. POSTHUMA.

III.

In de laatst gehouden vergadering van de afdeling Alkmaar en O. is de volgende motie aangenomen en ter kennis gebracht van het hoofdbestuur:

„De afdeling Alkmaar en Omstreken van meening, dat zij niet voldoende is voor-
„gelicht ten opzichte van de hoofdbestuursvorstellen, noodigt het hoofdbestuur uit
„ten spoedigste te publiceeren: 1°. een behoorlijke begrooting van onkosten, die de
„voorgestelde wijzigingen met zich brengen en 2°. een ontwerp-aanstelling en ontwerp-
„instructie voor de nieuw te benoemen (hoofd)ambtenaren.

„Mocht het hoofdbestuur met het oog op het korte tijdsverloop tot de algemeene
„vergadering hieraan niet kunnen voldoen, dan noodigt de afdeling Alkmaar en O.
„het hoofdbestuur uit de voorstellen wel in discussie te brengen, maar de beslissing
„er over uit te stellen tot een buitengewone algemeene vergadering na genoemde
„punten te voren behoorlijk aan de afdelingen toegelicht te hebben”.

Afschrift van deze motie is gezonden aan alle afdelingen met verzoek om instemming te betuigen (vóór 22 Juni).

Secretarissen, die door onnauwkeurigheid van naamlijst of jaarboekje geen schrijven van mij hierover ontvangen hebben, worden beleefd verzocht dit bericht in het *Tijdschrift* als aan hen gericht te beschouwen.

Alkmaar,
28 Mei 1920.

J. DEGENAAR,
secretaris afdeling Alkmaar en O.

DE HERVORMING ONZER MAATSCHAPPIJ.

Een collega ten plattelande schrijft mij het volgende:

„In het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* van Zaterdag 22 Mei j.l. schrijft ge: „dat de plannen slechts met een heffing van 1 pCt. van het bruto-inkomen kunnen worden uitgevoerd”. Dit is overeenkomstig de voorstellen van het hoofdbestuur. Nu komt het vele collegae en mij hoogst onbillijk voor, dat deze heffing van het *bruto-inkomen* zal geschieden. De een doet zijn praktijk per fiets, de ander per auto, de een heeft geen, de ander wel een apotheek, met of zonder assistentie. Dit zijn factoren, die van grooten

invloed zijn op het netto-inkomen. Ik ben daarom zoo vrij U te vragen in een volgend *Tijdschrift* nog eens uiteen te zetten, waarom volgens Uw meening de heffing van het bruto-inkomen en niet van het netto-inkomen moet geschieden”.

Gaarne voldoe ik aan dit verzoek, daar het noodig schijnt iets uitvoeriger en daardoor duidelijker te zijn; ik heb willen zeggen, dat, indien de voorstellen van het hoofdbestuur worden aangenomen, de kosten onzer Maatschappij in haar geheel beschouwd, dus met inbegrip van de organisaties, zóó hoog worden, dat slechts bij heffing van 1 pCt. van het bruto-inkomen nog iets zou overblijven voor de vorming van een weerstandskas. In de toelichting bij de voorstellen staat, dat de bijdragen $\frac{1}{2}$ tot 1 pCt. zullen moeten bedragen, doch mijn overtuiging is, dat er bij heffing van $\frac{1}{2}$ pCt. niets overblijft en dus bovendien nog bijdrage aan de organisaties moet worden betaald.

Ik heb niet willen zeggen, dat de heffing van het bruto-inkomen en niet van het netto-inkomen moet geschieden; integendeel ik ben met den briefschrijver eens, dat het eerste zeer onbillijk zou zijn. Ik ben uitgegaan van ruime schattingen en heb daarbij aangenomen het bruto-inkomen der 500 specialisten gezamenlijk op f 4000000.—. Het bruto-inkomen van 1150 huisartsen in de steden schatte ik op f 9600000.—, zijnde 300 huisartsen zonder ziekenfondspraktijk met een gemiddeld inkomen van f 15000.— en 850 huisartsen met ziekenfondspraktijk met een gemiddeld inkomen van f 6000.—. Het bruto-inkomen van 800 apotheekhoudende geneeskundigen (de leden der Maatschappij) schatte ik op f 6000000.—, zijnde 200 apotheekhoudende geneeskundigen zonder ziekenfondspraktijk met een gemiddeld inkomen van f 6000.— en 600 apotheekhoudende geneeskundigen met ziekenfondspraktijk met een gemiddeld inkomen van f 8000.—.

Voor het bereiken van het doel is het noodig van het bruto-inkomen der 1950 huisartsen ten bedrage van f 15600000.— 1 pCt. te heffen; wil men echter billijkheid betrachten en bijdrage heffen van het netto-inkomen, hetwelk ik schatte op f 10400000.—, dan zal $1\frac{1}{2}$ pCt. moeten worden geheven. Teneinde misverstand te voorkomen, maak ik uitdrukkelijk er op opmerkzaam, dat, om de plannen te kunnen uitvoeren, hierbij wel degelijk rekening gehouden is met de contributie, die betaald zal worden door de specialisten, de ambtenaren en de rustende geneesheeren, die thans nog lid van onze Maatschappij zijn.

Tegen een heffing van het netto-inkomen bestaat wel het bezwaar, dat zij practisch veel moeilijker uitvoerbaar is, daar niet volstaan kan worden met de opgave van het inkomen, maar ieder geval op zichzelf beschouwd zal moeten worden en daarbij nagegaan zal moeten worden, of de herleiding van het bruto-inkomen tot het netto-inkomen op de juiste wijze is geschied; de ervaring bij de C.O. heeft mij echter geleerd, dat dit niet onmogelijk is. Groote voordeelen staan er tegenover; zoo zal bijv. de uitreding van leden waarschijnlijk wel geringer zijn dan bij heffing van het bruto-inkomen. Ik mag niet verzuimen nog eens te wijzen op het groote gevaar, dat bij aanneming der voorstellen vele leden zullen uitreden, omdat zij onwillig zijn te betalen, maar ook vele leden, omdat zij niet kunnen.

De geachte briefschrijver spreekt slechts van de nooden der apotheekhoudende geneeskundigen, maar de geldelijke positie der artsen in de steden is er ook niet op verbeterd; niet alleen de kosten van vervoer, bedienend personeel, belastingen, verwarming en verlichting, spreekkamer en wachtkamer zijn gestegen, maar de vestiging is buitengewoon bemoeilijkt door de noodzakelijkheid tot het koopen van een huis tegen zeer hoogen prijs; tegenwoordig begint niet slechts de arts ten plattelande met een groot bedrag uit te geven voor overneming van praktijk en zich in schulden te steken, maar ook iemand, die zich in een stad vestigt, begint met schuld en heeft daartegenover niet het voordeel, dat hij dadelijk flink verdient. Ik ben dan ook bevreesd, dat in het bijzonder jonge leden en oudere leden, hoewel ongaarne, onze Maatschappij zullen verlaten, terwijl pasgevestigde artsen het zeker nog wel eens een tijdje zullen aanzien, voordat zij er toe besluiten lid te worden.

Misschien zijn de specialisten er tegenwoordig nog het beste aan toe, maar het

komt mij niet onwaarschijnlijk voor, dat ook voor hen de algemeene kosten en de kosten van polikliniek gestegen zijn.

Een ander collega, oud-hoofdbestuurder, schrijft mij, „dat hij overtuigd is, dat het nieuwe bureau onnoodig is, en het werk van het hoofdbestuur erg wordt opgeblazen”. Hij is van meening, dat men moet afwachten, in hoever de organisaties de taak van het hoofdbestuur verlichten. Het is voor de leden der Maatschappij moeilijk te beoordeelen, wie daarin gelijk heeft; doch mij dunkt, dat het dan toch verstandig zou zijn eerst eens te beginnen met een gedeelte uit te voeren. Belangrijke bezuiniging zou m.i. verkregen worden, indien men zich beperkte tot twee maatregelen; de eerste is de aanstelling van een algemeen secretaris (niet-lid van het hoofdbestuur), die voldoende bezoldigd wordt om van hem te kunnen verlangen, dat hij geen praktijk uitoefent, en die voorloopig eerst aan het werk gaat zonder een bezoldigd directeur en zonder een bezoldigd jurist; ten tweede het overlaten van den arbeid als vakvereeniging aan de bijzondere organisaties en wel zóódanig, dat deze meer te doen hebben dan de voorbereiding en dat hun werk niet zooals tegenwoordig nog eens door het hoofdbestuur of het dagelijksch bestuur wordt overgedaan en ook niet na door een organisatie te zijn voorbereid, zooals ook dikwijls gebeurt, ter verdere afdoening in handen van het dagelijksch bestuur wordt gesteld.

Het komt mij voor, dat meer en meer blijkt, dat vele leden in onze Maatschappij, misschien wel een meerderheid, dezen weg op willen; uit amendement VII van de afdeling Delft blijkt, dat men daarbij ook wil, dat de organisaties hun eigen kosten geheel dragen; gaat men dezen weg op, of liever blijft men op dezen weg voortgaan, dan is m.i. slechts een matige verhooging van contributie noodig en dan zal zonder twijfel onze Maatschappij minder omslachtig werken. Van groot belang, misschien wel van het grootste belang is daarbij, dat in alle organisaties op de hoogste plaatsen de voor het werk geschikte personen gekozen worden.

's-Gravenhage, 30 Mei 1920.

A. C. VAN BRUGGEN.

CONTRÔLE OP WAARNEMERS.

I.

Toen ik voor 14 jaren waarnam, in de gemeente Bergh, overkwam mij hetzelfde als collega BAK. Ik had toen elders gesolliciteerd om gemeente-geneesheer te worden en kon daarom mijn arts-diploma niet toonen. Bij sollicitaties wordt dit soms maanden lang vastgehouden. Waarom zoo lang? Men mag dan volgens de wet niet waarnemen. Het komt mij dan ook gewenscht voor in deze verandering te krijgen. Het informatiebureau levert alleen bevoegde waarnemers; zou dit niet voldoende zijn? Het vertoonen van het diploma is een formaliteit, waardoor de zieken van een zieken collega bijv. heel en al niet gebaat worden.

Maastricht, 31 Mei 1920.

M. H. BINGEN.

II.

In haar commentaar op mijn ingezonden stuk in het laatste *Tijdschrift* heeft de redactie mijn waarschuwing van collegae herhaald en uitgebreid. Hiervoor mijn dank. Het verwijt van slordigheid in het naleven der wetten door geneeskundigen vond ik in dit geval wel wat hard, daar volgens mijn ervaring en bij navraag ook van anderen blijkt, dat bij waarneming nooit het artsdiploma getoond wordt. Dat was juist de reden van mijn schrijven.

Nog wilde ik gaarne vermelden, dat ik juist voor Spijkenisse meen te moeten waarschuwen, omdat de tegenwoordige burgemeester niet alleen de overtredingen gerechtelijk vervolgt, maar blijkbaar ook jacht er op maakt, getuige het gelaste onderzoek naar den toestand der vergiftkast.

Amsterdam, 1 Juni 1920.

BAK.